

POSTANOWIENIE

9 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na rozprawie 9 kwietnia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa C. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek wystąpienia przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie
postanowieniem z 18 lutego 2026 r., I C 334/26,
o przekazanie do sądu równorzędnego,

**odmawia przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu.**

(M.T.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 18 lutego 2026 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie wystąpił do Sądu Najwyższego na podstawie art. 44¹ k.p.c. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym. Sąd Rejonowy wskazał, że mimo złożonego przez powodową spółkę oświadczenia, iż proces przeciwko pozwanemu bankowi o roszczenie wynikające z czynności bankowej powinien być prowadzony przed sądem właściwym dla siedziby powódki, Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu postanowieniem z 27 maja 2025 r. stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Woli w Warszawie jako właściwemu miejscowo z uwagi na siedzibę pozwanego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44¹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. Ustawa nie definiuje pojęcia „dobro wymiaru sprawiedliwości”; niewątpliwie jednak należy je interpretować w kontekście wartości istotnych dla systemu wymiaru sprawiedliwości z punktu widzenia jego zadań i celów oraz cech, jakimi powinien się charakteryzować, do których należy, między innymi, sprawne, bezstronne i skuteczne zapewnianie obywatelom ochrony prawnej, w tym rozwiązywanie powstałych między nimi sporów. Artykuł 44¹ k.p.c. stanowi odstępstwo od konstytucyjnie chronionego prawa obywatela do rozpoznania jego sprawy przez wyznaczony ustawą właściwy miejscowo i rzeczowo sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji), stąd powinien być wykładany ściśle i stosowany ze szczególną powściągliwością (zob. postanowienie SN z 3 marca 2023 r., III CO 85/23).

Okoliczność, że Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda postanowieniem z 27 maja 2025 r. stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Woli, jako miejscowo właściwemu z uwagi na siedzibę pozwanego, nie stanowi podstawy do przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym. Nie ma bowiem przesłanek do przyjęcia, że na skutek rozpoznania sprawy przez Sąd, któremu sprawa została przekazana, ucierpi dobro wymiaru sprawiedliwości.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że art. 44¹ § 1 k.p.c. nie może być traktowany jako instrument pozwalający na skontrolowanie przez Sąd Najwyższy z inicjatywy sądu, któremu sprawa została przekazana, prawidłowości postanowienia o przekazaniu sprawy. Na takie postanowienie, zgodnie z art. 394 § 1 pkt 4 k.p.c., zażalenie do sądu drugiej instancji przysługuje jedynie stronom (zob. postanowienia SN: z 29 stycznia 2026 r., III CO 1514/25; z 6 marca 2026 r., III CO 162/26; z 6 marca 2026 r., III CO 242/26).

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 44¹ § 1 k.p.c., odmówił przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

Ewa Stefańska

(M.T.)

[SOP]